

PROSVETA THE ENLIGHTENMENT GLASNIK ZA LATVINSKO-SLOVENSKE NARODNE POMOČNE JEDNOTE

Glasovi iz naselbin

Zahvala Greensboro, Pa. — Naznanjam žalostno vest, da je 2. marca za vedno zaspal moj mož Frank Peterlin, star 56 let.

parku v Strabanu. Ob zaključku vam ključem: Na svidenje 30. maja na Syganu!

O 25-letnici društva 262 West Middlesex, Pa. — Proslava 25-letnice društva 262 SNPJ v Sharonu je že za nami.

Najprvo se zahvalim naši dobri materi SNPJ za bolniško podporo, katero je prejel nad dve leti njegove bolezn...

Ko sem opoldne odkosil, pravih ženi, da sem za danes došel. Umijem se in obrijem pa praznično oblečem.

Tako smo zaključili naš program ob pol enajstih. Naka je šel Barbičev kvartet takoj na delo in igral vesele poskočnice za stare in mlade...

Otvoritev doma na Syganu Sygan, Pa. — Naše društvo Bratsvo 6 SNPJ že skozi več let prireja vsako leto veselico na spominski dan, 30. maja.

Sakšekovi so že bili enkrat prej pri nas, Vidrih pa je bil zdaj prvič. Ogledoval je moje farmo in jo hvalil, da bi mu kmalu dal kvoder.

Posetniki so bili iz različnih naselbin. Kot sem že omenil, so se iz Johnstowna udležili Sakšekovi in Vidrih kot glavni govornik, iz Latroba Fradelovi...

Čitamo tole: "Hitler je v zadnjih desetih letih največji dobitnik milijonov ameriških delavcev, ki so bili prej brez dela in na relifu..."

Čitamo tole: "Ameriški zločinci, katerih je po nekem računu 100,000, so največji dobitniki tisočeri in tisočeri policajev, biričev, ječarjev..."

Čitamo tole: "Otročja logika in prvem in drugem primeru predpostavlja, da so prizadeti nezmožni za kaj drugega, zato morajo biti hvaležni Hitlerju..."

Posledice demagoštva

V zadnji številki milwauškega Obzora so pod naslovom "Ali je akcija za pomoč stari domovini vredna, da jo podpiramo?" našli različni odgovori...

Čitamo tole: "Nadaljnji njihov argument je bil (najbrže kje na seji ali v gostilni) znani stari 'milijondolarski fond'..."

Čitamo tole: "Gornje besede so natančno posnete po klepetuljah, ki že dvajset let nekaj klepečejo, ne vedo pa, kaj klepečejo..."

nas bo obiskal na farmi, toda ga še zdej ni. Naše kuharice so me hodile spraševati, kje je Barbič in njegov kvartet...

Ob njegovi stoletnici rojstva 1933 se je namesto omenjenega spomenika ustanovila v njegov spomin Villa Scholastica v Duluthu...

Sedaj se mi je zdravje dobro okrepilo ob fini postrežbi v bolnišnici St. Mary's v Duluthu.

"Večna pesem" o taščah Malokomni so posvetili pisatelji vseh časov krajev toliko pažnje, kakor taščam.

Tudi tašča je bila nekoč mlado dekle, upravo, včasih neupravičeno, bojuje se s svojo deco.

Znano je, da se možje tašč zelo bojijo, upravičeno, včasih neupravičeno, bojuje se s svojo deco.

V mestu pravzaprav tašče niso tako razsvetlovanje. Huje je na dežel, kjer se ne ves babilon v hiši.

Idealna slika tašče bi bila tale: tašča, ki pod isto streho z mladimi, naj se čim bolj makne mladim izpod nog.

Vse je pa odvisno od tega, kakšen vtič je redila tašča na zeta že pred poroko.

Žena in moževa srajca

Ženo spoznamo na moževi srajci, pravi naš pregovor. Dobro pravi! Če sedi pravi moški, mi nehote pada pogled na njegovo srajco, ovratnik, kravato...

Kjer skrbi žena, da ima mož perilo vedno redu, se to že na prvi pogled vidi. Blago dobro, barva in vzorec se skladata z obleke.

Posebno poglavje pa je likanje možkih srajc. To ni enostavno delo. Marsikatera žena je zlikala tri svoje obleke, nego eno možjo srajco.

Uradniki občinske unije Amalgamated Cloth and Workers in reprezentantije organizacije delodajalcev podpisujejo novo pogodbo v New Yorku. Ta krije 135.000 delavcev in doleča vsiljanje plače.

Ob tej priliki, ko se ravno pečam z našimi pikniki, naznanjam še nekaj novega in koristnega za celo našo veselico.

Vsi mi in vsi oni, ki jim je pri srcu napredek naše naselbine, čutimo, da čas in razmere, v katerih živimo, od nas zahtevajo, da nekaj storimo v prid samim sebi in naši naselbini.

Mogoče bo kdo rekel in mislil, da sem zdaj na stara leta začel fantazirati, pa ni tako. Poslušajte, čas izpreminja razmere, razmere pa nam zapirajo vrata SST dvorane; tako rekoč smo se po lastni krivdi kar čez noč znašli na cesti pod milim nebom.

Torej nam ne kaže nič drugega nego to, da se žalostno razidemo, ali pa veselo združimo in postavimo lastno streho in sicer

(Dalje na 3. strani.)

Nova izpopolnjena izdaja knjižice o državljanstvu

Common Council for American Unity (nekdanji F.L.I.S.) je ravno-
kar izdal novo izdajo svoje
znane knjižice "How to Become
a Citizen of the United States".
Ista vsebuje vse spremembe v
naturalizacijskem postopanju, ki
so letos postale veljavne valed
novega državljanstva zakonika
(nationality code). Knjižica je
skupno delo gospice Marian
Schibus, podpravnateljice in g.
Reada Lewisa, izvršnega ravna-
telja gornje organizacije, kate-
ra oba sta tudi pripravila prejš-
nje izdaje te knjižice, ki je v ra-
bi po Združenih državah.

Nova izdaja vsebuje 90 strani,
skoraj 28 strani več kot prej. Iz-
med novih poglavij je popolno
besedilo ustave Združenih dr-
žav, večšeri Bill of Rights in o-
stale amende. Vzle raz-
širjeni izdaji knjižica ostane pri
isti ceni 25 centov.

Mnoge spremembe v naturali-
zacijskem zakonu in postopanju
so važne in v marsikatereh po-
gledu olajšujejo težave ob natu-
ralizaciji. Spremembe so bile
vedene glede kraja, kjer se naj
vložijo prošnja za prvi papir, gle-
de čakalne dobe med vložitvijo
prošnje za drugi papir in pode-
litvijo državljanstva, državljan-
stava otrok, žen in mož Ame-
ričanke itd. Druge spremembe se
tičejo izgube državljanstva in
zopetne pridobitve.

Knjižica vključuje tudi kakih
130 vprašanj vprašan in odgo-
vorov glede oblike ameriške
vlade in delovanja raznih vlad-
nih oblasti in nekatera dejstva o
ameriški zgodovini — vse kar je
dobro znati ob priliki državljan-
skega izpita. V knjižici se naha-
ja tudi seznam priseljeniških in
naturalizacijskih uradov v Zed-
injenih državah.

Knjiga je spisana v enostavni
angleščini in je prav čedne zu-
nanosti. Lahko jo dobite, ako
pišete po njo na Common Coun-
cil for American Unity, 222
Fourth Avenue, New York City,
in priložite 25 centov.

Spominski dan bo 30. maja
V skoraj vseh državah Unije
se bo dne 30. maja praznovali Spominski dan (Memorial Day). Letos bo 73. obletnica, odkar se je začel vršiti ta praznik in proslava vojakov, padlih za časa Civilne vojne.

Prvi Memorial Day je bil dne 30. maja 1868, odkar je novostanovljena organizacija bivših vojakov Civilne vojne — Grand Army of the Republic — uvedla ta praznik v spomin padlih in v okrašenje njihovih grobov. Zato se je praznik najprej nazival Decoration Day, to ime se je pa kasneje spremenilo v Memorial Day.

V južnih državah se spomin-
ski dan praznuje nekoliko dni prej, na pr. 26. aprila v državah Georgia, Alabama, Florida in Mississippi.

Common Council—F.L.I.S.
Glasovi iz naselbin
(Nadaljevanje s 2. strani.)
tako, kakršni smo zmožni, pa bomo vsi lastniki in gospodarji pod lastno streho.
To zadevo smo pred kratkim časom vzeli in pretresali sami premožarski veterani, ki smo se slučajno sešli v gostilni našega rojaka in brata Kramerja. Prilili smo do zaključka, da je naša dolžnost, da si ponovno zavahamo rokave, pripramo svetilke in se podamo na delo za dosego cilja, ki ima nas v bližnji bodočnosti privedi pod lastno streho.
S tem namenom ujedno vabim vse bivše ruderje in premožarske veterane, da se v nedeljo, 25. maja, udeležijo skupne seje, ki se bo vršila pri bratu Kramerju na 525 S. 6th St., točno ob 2. uri popoldne.
Naš namen je, da ob izvoljenem času priredimo velik "premožarski" piknik v prid Slovenskega doma in pokažemo drugim rokodelcem, trgovcem in obrtnikom ravno isto pot, da vsi skupaj storimo to, kar bi morali biti storjeni že pred dvajsetimi leti.
Torej bivši premožarji, stari in mladi, pridite v nedeljo na "premožarsko" sejo!
L. Ambrosich. 747.

publicitete za slovensko sekcijo JPO poslali kopijo tega pisma in da se z njegovo vsebino popolnoma strinja.

V istem smislu se izraža br. Zalar, ki izjavlja, da je do enakega zaključka prišel že na shodu. Želi, da se ta seja formalno izreče za stalnice v smislu Molkovega pisma.

Br. Cankar je istega mnenja. Poroča, da je bil telefonično klican, da bi prevzel predsedništvo shoda, ki se je vršil 2. maja v Chicagu, na kar pa je moral odgovoriti, da tega ne more storiti, ker sklicatelj shoda se niso poprej posvetovali niti z odborom slovenske sekcije JPO niti z nobenim pooblaščenecem SNPJ, in on je medtem že angažiran ter mora tisti čas odpotovati po jednotlivih poslilih.

Br. Zalar izjavlja, da je br. Molku takoj pisмено odgovoril, da se strinja s sentimentom, izraženem v njegovem pismu in da bo na prvi seji slovenske sekcije priporočal, da se tako stalnice formalno odobri.

Br. Cankar vztraja, da moramo strogo paziti, da se naša pomožna akcija ne bo izrabljala za kake politične namene. Naša akcija je religioz in mora takoli ostati. Uradni predstavniki Jugoslavije lahko nastopajo na shodih odkrito političnega značaja, ampak kjer se takim prireditvam akcija dati religiozno lice, je naša dolžnost, da se držimo proč.

Stavljem, podpiram in soglasno je sprejet predlog, da slovenska sekcija JPO se drža proč od priredb katerega koli političnega značaja in vrši svoje delo strogo v mejah pomožne akcije.

Obširno poročilo poda Janko N. Rogelj kot zastopnik slovenske sekcije JPO na seji zastopnikov Hrvatske bratske zajednice, Srpskega narodnega saveza in srbske organizacije "Jedinstvo", ki se je vršila v Clevelandu dne 26. aprila.

Prečita poročilo, katero je podal dotični seji. Dotično poročilo se glasi:

"Jugoslovani, zastopniki jugoslovanskih bratskih podpornih organizacij v Ameriki!"

"Prišel sem med Vas kot zastopnik in pooblaščenec Jugoslovanskega pomožnega odbora, slovenska sekcija, organiziranega v Chicagu 19. aprila, 1941. Jugoslovanski pomožni odbor tvorijo sledeče slovenske podperne organizacije: Ameriška bratska zveza, Jugoslovanska podperna zveza Sloga, Kranjsko-slovenska katoliška jednota, Slovenska narodna podperna jednota, Slovenska svobodnomislalna podperna zveza, Zapadna slovenska zveza in Slovenska ženska zveza, ki predstavljajo 147.235 Slovencev, odnosno Jugoslovancev v Združenih državah in Kanadi. Temu odboru se pridružuje tudi Slovenska dobrodelna zveza v Clevelandu, Ohio.

"Zastopniki slovenskih podpornih organizacij so podpisali in izdali izjavo, v kateri vabijo na sodelovanje vse hrvatske in srbske podperne organizacije v Ameriki, katere bi organizirale svoje osrednje odbore, ki bi na isti način obvestili svoje članstvo v Ameriki. Vai ti osrednji odbori bi se lahko sešli k skupnemu posvetoivanju ter ukrenili vse potrebno, da Srbi, Hrvatje in Slovenci skupno nastopamo kot Jugoslovanski pomožni odbor v Ameriki, kot nam to določuje podana izjava, ki se glasi: (Izjava vam je vsem znana, zato je ne bom še enkrat čital.)

Po prečitani izjavi so se srbski in hrvatski zastopniki izjavili, da se strinjajo z našo izjavo.

"Šlišal ste izjavo. Mi Slovenci smo združeni za od pomoč celi Jugoslaviji, mi hočemo nastopati pred ameriško javnostjo kot — Jugoslovani. Ali ste pripravljene tudi vi, zastopniki hrvatskih in srbskih bratskih organizacij istoti istoti v času jednolične preizkušnje našega pravega in čistega bratstva in edinosti? Naša rojstna domovina je pregažena in poteptana, naša ameriška Jugoslavija pa naj pod zaščito leve in spoštovane ameriške zastave vstaja in živi, da ne ugasne plamen jugoslovanske prostosti in svobode na svobodnih ameriških tleh, dokler ga ne zanesemo zopet v našo rodno domovino s pomočjo boriteljev za svetovno demokracijo.

"Zato bodimo edini, bratje in sestere, v od pomoč naših bratov in sester v domovini. Bodimo budni in zavedni ameriški državljani, pomagajmo naši ameriški vladi v tem boju, kajti njen boj je tudi boj za vpostavitve nove in večje Jugoslavije. Nikoli na svetu ni bila Jugoslovanci dana tako krasna in lepa prilika, da bi pomagali svoji rodni zemlji, kakor nam jo danes nudi tista velika ameriška zemlja, ki nas je sprejela kot goste ter nam dala dela in kruha, svobodo in varno življenje. Že samo s hvaležnostjo do nje, bi morali pomagati Ameriki, kaj še le, če nas kliče na pomoč nesrečni brat in gladna sestra, če nas kliče križana in žalostna domovina — naša Jugoslavija.

"Bratje, Srbi in Hrvatje, mi Slovenci smo edini, vse smo pozabili, v nas je samo ena velika zavest in misel, kako bi pomagali na križ pribiti Jugoslaviji.

"Da boste vi zastopniki srbskih in hrvatskih podpornih organizacij bolj informirani glede naših sklepov, prečital vam bom zapisnik naše seje, ki se je vršila v Chicagu, Ill., na dan 19. aprila, 1941, ki se glasi: (Zapisnik ste tudi že čitali, zato ga ni potreba tukaj ponavljati.)

in drugih. Sredi aprila posadimo pa že razne gomoljike, tako gladiole, dalije in druge. Vrtnice zdaj že dvignemo, obrežemo in podpremo s palicami. Vrtnice plezake tudi obrežemo in jih speljemo po oporah ali pa po zidu.

Cvetlice razvrstimo po vrstu tako, da bodo njihove barve v celoti lepe na pogled in da se jih bomo zmerom razveselili. Kaj nam pomaga, če imamo na vrtni najdražje vrste cvetlic, če so pa raztresene po vsem vrtnu in je samo vsaka zase lepa, na splošno pa pot celota ne naredi prijetnega vtisa.

Vendar je pa zdaj, ko se cene tako dvigajo, vse bolj hvaležno, da na nekatere cvetlične gredice posadimo z zelenjavo, ki nam bo dosti več koristila kakor pa cvetlice. Kako srečne so tiste gredice, ki imajo polne vrtove zelenjave in jim ni treba hoditi vsak dan na trg in drago plačevati vsako koreninico petršilja. Ni jim ni treba skrbeti, kaj bo do dajale v lonec. Zjutraj gredo na "sprehod" po vrtnu z nožem in kosarom v rokah in že se jim posveti: tole bom skuhala za kosilo, ono za večerjo.

Kanadska vlada internirala profesorja
Ottawa, Kanada, 21. maja.—Justični departement je naznanil internacijo dr. Samuela Levina, profesorja fizike na torontski univerzi. Levine je bil aretiran pred nekaj meseci, ko je policija našla v njegovem stanovanju tiskovine s prevratno vsebino.

Naš prijatelj

Ni strani ogradimo kos dobro pognojene prsti z deskami in jih pokrijemo s starimi okni. V takšno gredico lahko posejemo prav vse, kar posejemo sicer v toplo gredo, le zvečer je dobro, če pokrijemo okna še s smrečjem.
Na proste gredice posejemo petršilj, korenje, špinačo, posadimo čebulček, česen, grah, fižol. Ob koncu marca pa lahko na proste gredice že posejemo glavna to solato, kakor na primer kravljičo majnika.
Prst, v katero sejemo, mora biti dobro pripravljena. Najbolje je, če jo pognojimo že jeseni, ker se gnoj lepo vliže in postane prst tako rahlejša. Dobro je tu-

Člani vrtno uniže piketirajo tovarno Ex-Cell-O Corp. v Detroitu, Mich.

